

Waarnemingen 1 januari t/m 31 maart 1996

Roodkeelduiker.

Er werden slechts 3 Roodkeelduikers gemeld: 1 in Lauwersoog op 16-2, 1 op 17-2 in de Eemshaven en 1 adult op 20-3 op het Schildmeer.

Parelduiker.

Bij Termuntenzijl vloog op 17-2 een Parelduiker in westelijke richting.

Roodhalsfuut.

Er werden weinig Roodhalsfuten gezien. Bij Lauwersoog zaten vogels op 3-3, op 24-3 en van 27 t/m 29-3. Overige waarnemingen:

23-2 1 Rottumerplaat

9-3 1 zandwinplas bij Nieuwe Pekela

10-3 1 Nieuwe Robbengat, Lauwersmeer

Kuifduiker.

Op 19-2 werd een Kuifduiker opgepikt aan de Onstwedderweg bij Nieuwe Pekela en naar een asiël gebracht, waar de vogel later overleed.

Tussen 2 en 24-3 werd regelmatig 1 exemplaar gezien bij Lauwersoog.

Noordse Stormvogel.

Op 16-3 werd een dood exemplaar gevonden in de Eemshaven.

Roerdomp.

In de Lauwersmeer werden in maart beduidend minder Roerdompen gezien dan normaal; door de strenge winter zijn er waarschijnlijk aardig wat gesneuveld. In januari werden >4, door de

vorst verzwakte exemplaren, doodgereden bij de Vlinderbalg. Verder werd er af en toe 1 gezien bij het Oude Robbengat, het Nieuwe Robbengat en het Jaap Deensgat.

Overige waarnemingen:

14-1 1 Eemshaven

30-1 1 Veenweg, Beerta, verzwakt

4-2 1 Middelbert

12-3 1 Slochterbos

20-3 1 Zuidlaardermeer, dood

Ooievaar.

Op 3-3 vloog 1 naar noordoost over Wirdum.

Op 19-3 vloog 1 naar oost over de Eemshaven.

Wilde Zwaan.

Door de strenge winter werden opvallend veel Wilde Zwanen gezien in de provincie.

Kleine Rietgans.

7-3 3 Woudbloem

10-3 2 kwelder Westpolder

Kolgans.

Een albino exemplaar werd gezien tussen gewone Kolganzen bij De Groeve (7-3), Kiel-Windweer (18-3) en Nieuwe Pekela (26-3).

Dwerggans.

Op 1-3 werd 1 ongeringde adult waargenomen bij Kiel-Windweer (tussen Rietganzen). Op 10-3 werden 2 ongeringde adulten gezien bij Beerta (tussen Kolganzen).

Aan de Frieze zijde van de Lauwersmeer wer-

den vanaf 9-3 weer Dwergganzen gezien, meestal een groepje van 9 in de Anjumerkolken of bij Ezumazijl. Op 26-3 werden hier eenmalig 14 geteld.

Sneeuwganzen.

Op 14-1 vloog 1 over Leens. Op 2-3 zaten 4 witte Sneeuwganzen bij Wildervank, waarvan 1 geringd was met een aluminium ring om de rechterpoot. Hetzelfde groepje zat op 3-3 bij Kropswolde.

Canadese Gans.

14-1 12 tussen Wehe den Hoorn en Molenrij
3-2 12 ten westen van Eenrum
11-2 6 ca. 2 km ten N van Delfzijl
9-3 1 Stootshoorn
25-3 1 Negenboerenpolder
31-3 7 Jaap Deensgat, Lauwersmeer

Witbuikrotganzen.

Nederland werd deze winter verrast door een influx van Witbuikrotganzen. Ook Groningen kreeg zijn deel, zij het dat de provincie vrijwel alleen tijdens de terugtrek werd aangedaan.

De eersten, een groep van 16, werden gezien op 6-1 bij Delfzijl. Daarna werden op 18-1 8 in de Noordpolder gezien. Mogelijk dezelfde 8 werden op 24-2 op de kwelder van de Westpolder gezien. Op 29-2 zaten 2 op het wad bij Lauwersoog.

Tussen 2 en 29-3 werden langs de gehele noordkust waarnemingen gedaan, waarbij het in totaal om enkele tientallen vogels ging. Het hoogste dagtotaal, 24, werd geteld op 24-3.

Een telling op 31-3 langs de hele noordkust leverde geen exemplaren meer op.

De Witbuiken zaten meestal tussen Zwartbuikrotganzen of Brandganzen. Op 11-3 werd nog 1 opgemerkt tussen Brandganzen bij het Jaap Deensgat.

Roodhalsganzen.

Een ongeringde adulte Roodhalsgans zat in februari enige tijd in een wak in een vijver in Beijum, maar was gezien z'n tamheid en biotoopkeuze zeer waarschijnlijk ontsnapt.

Van 5 tot 10-3 werd er 1 gezien tussen Brandganzen langs de noordkust (Noordpolder en Linthorst-Homanpolder). Op 9-3 werd 1 adult gezien tussen Kolganzen in de Kroonpolder.

Casarca.

Op 11-2 zat 1 op een akker in de Noordpolder.

Zomertaling.

De eerste (♂) werd gezien op 9-3 in de Eemshaven.

Krooneend.

Van 9-3 t/m 26-3 werd 1 ♂ gezien op de Veenhuizerstukken.

IJseend.

12-1 2 Lauwersoog
18-2 1 ♂ Delfzijl-haven

Zwarte Zeeëend.

11-2 1 ♂ Delfzijl-haven

Grote Zeeëend.

9-3 1 ♂ Lauwersoog

Wilde Zwanen. Veenhuizerstukken, maart 1996.

Koen van Dijken

Nonnetje.

Door de strenge vorst verschenen, verspreid over de gehele provincie, veel Nonnetjes in wakken op plaatsen waar ze normalitair niet zitten.

Vermeldenswaard zijn o.a. 6♂1♀ op 17-2 in het Boeremapark in Haren en 8♂19♀ op 20-1 op het Nieuwe Robbengat.

Rode Wouw.

Van 11-2 tot 24-3 werden 14 overvliegende Rode Wouwen gezien:

11-2 1 overNoordlaren
14-2 1NO Baggerputten
23-2 1 over Slochterbos
23-2 1 over Stootshorn
24-2 1 over Wildervank
24-2 2O noordkust
13-3 1 over Zuidbroek
15-3 1N Hondshalstermeer
16-3 1NO Annerveenschekanaal
18-3 1NO Kiel-Windeweer
19-3 1NO Sellingen
19-3 1NW Lauwersmeer
24-3 1NO Wildervank

Zeearend.

Boven de Paddepoelsterweg in Groningen werd op 2-3 een in noordelijke richting vliegende Zeearend gezien.

Ruigpootbuizerd.

Er waren waarnemingen van 15 tot 25 exemplaren, voornamelijk in het kustgebied.

Smelleken.

Uit het kustgebied kwamen voor januari-maart 24 waarnemingen; uit het binnenland 13.

Slechtvalk.

Waarnemingen kwamen voornamelijk van de Lauwersmeer, de noordkust en de Eemshaven. Binnenlandwaarnemingen:

14-1 t/m 4-2 1 ad Wildervank/Borgercompagnie
20-1 1 Vlagtwedde
20-2 2♀ Veendam
25-2 1♀ onv. Schildmeer
29-2 en 10-3 1♀ Annerveenschekanaal
7-3 1 Wildervanksterdallen
7-3 1♀ Foxhol

11-3 1♂ ad Schildmeer

Kraanvogel.

Op 26-2 vlogen 7 naar oost over de Anjumerkolken en waarschijnlijk ook over de provinciegrens.

Op 10-3 foerageerden 2 op het wad bij de Kiekkaaste in de Dollard (later wegvliegend naar noordoost); een groep van 31 foerageerde korte tijd in de Wildevanksterdallen.

Op 16-3 zaten 11 bij Jipsingboertange en op 27-3 foerageerde 1 bij Zuidlaarderveen, net over de provinciegrens.

Kleine Plevier.

De eerste werd gezien op 24-3 bij Natuurpark Noorddijk.

Paarse Strandloper.

Slechts weinig meldingen: op 5-1 (2), 18-1 (1) en 20-1 (1) bij Lauwersoog en op 23-2 1 op de westpier van de Eemshaven.

Bokje

16-3 1 Robbenoordbos, Lauwersmeer

Rosse Franjepoot.

Langs Lauwersoog vloog op 17-2 1 naar west. Winterwaarnemingen zijn schaars in de provincie.

Zwartkopmeeuw.

Een tweede winter Zwartkopmeeuw was van eind december 1995 tot tenminste 21-3 aanwezig in en rond het Boeremapark in Haren. Op 10-3 werd 1 adult gezien bij de patatfabriek in de Eemshaven.

Geelpootmeeuw.

Op 5-1 werd een 1e winter waargenomen op de vuilnisbelt bij Groningen.

Drieteenmeeuw.

Slechts één waarneming: op 17-2 vloog 1 naar west bij Lauwersoog.

Steenuil.

Een door veel vogelaars geziene Steenuil verbleef in ieder geval tot eind maart aan de Vogelzangsteeg in Noordlaren.

Velduil.

Slechts enkele waarnemingen met als hoogste

Rouwkwikstaart. Veenhuizerstukken, maart 1996.

Koen van Dijken

aantal 3 op 13-1 in de Linthorst-Homanpolder.

IJsvogel.

Er kwamen slechts twee waarnemingen binnen: begin januari zaten nog 2 in de Lauwersmeer bij Expozee en op 18-3 werd 1 gezien in een dijksloot in de Noordpolder. De strenge winter heeft, zoals verwacht, dus duidelijk z'n tol geëist bij deze vorstgevoelige soort: in het laatste kwartaal van 1995 werden nog >35 exemplaren gemeld.

Kleine Bonte Specht.

Net als vorig jaar bevond zich ook dit jaar weer een territorium op de Selwerderhof in de stad.

Kuifleeuwerik.

De Kuifleeuwerik van de Hunze, Groningen, werd weer eens gemeld op 28-3.

Boomleeuwerik.

Enkele doortrekkers:

10-3 1 Noordlaarderbos

21-3 5 Eemshaven

21-3 1 Borgerswold bij Veendam

23-3 3 Eemshaven

Strandleeuwerik.

De gehele periode bevonden zich kleine aantallen langs de noordkust. Met name op de kwelder ten hoogte van de Negenboerenpolder/Linthorst-Homanpolder werden vaak Strandleeuweriken aangetroffen, zoals 59 op 3-1, 40 op

3-2, 50 op 10-3 en 40 op 25-3.

Op 3 en 4-2 werden 61 geteld langs de gehele noordkust.

Overige waarnemingen:

1-3 19 Dollard

17-2 4 Midwolda, tussen Veldleeuweriken

Grote Gele Kwikstaart.

Tussen 9-3 en 30-3 werden 12 doortrekkers opgemerkt, verspreid over de provincie. Verder waren er nog 2 januari-waarnemingen in de stad Groningen.

Witte Kwikstaart.

In januari en februari 8 waarnemingen van in totaal 19 exemplaren. Het hoog-

ste aantal werd gezien in de Westerbroekstermedenpolder waar op 13-1 10 exemplaren werden geteld. Op 3-1 werden 3 gezien aan de Ommelanderdijk. De rest betrof het enkelingen in de bebouwde kom.

Rouwkwikstaart.

De Rouwkwikstaart is een schaarse doortrekker in de provincie, er kwamen 7 waarnemingen binnen:

17-3 2 Paterswoldse Meer

22-3 1 Lauwersoog

23-3 1 Eemshaven

24-3 1 Lauwersoog

27-3 1 Lauwersoog

29 en 30-3 1 Oldekerk

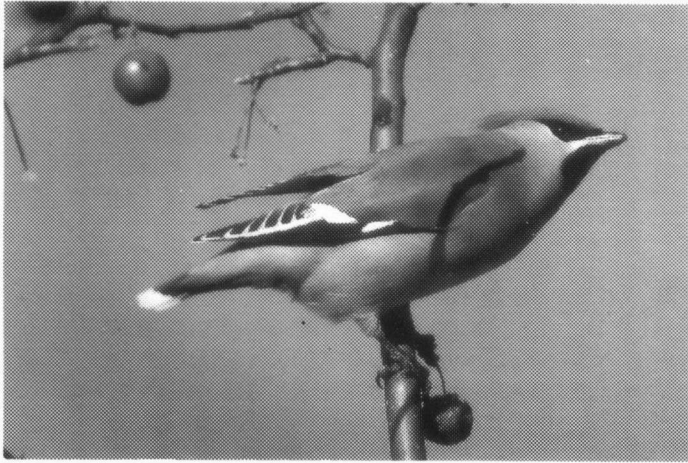
31-3 2 Rijpemakanaal

Pestvogel.

Hoogtepunt van de winter was voor velen de omvangrijke pestvogelinvasie.

De eerste Pestvogel werd in de provincie gezien op 8-1 in Haren. Vanaf 19-1 werden grotere aantallen waargenomen en de piek werd bereikt in de laatste week van januari en de eerste week van februari. Na half februari namen de aantallen af. De laatste Pestvogels werden gezien op 23-3 (25 Appingedam) en 29-3 (5 Oldekerk). In totaal ging het om minimaal 500 exemplaren.

Sinds de winter 1982-83 zijn er twee keer eerder invasies van Pestvogels geweest: in

Pestvogel. Groningen, februari 1996.

1988-89 (120 exemplaren) en in 1990-91 (277 exemplaren). In de overige winters varieerde het aantal gemelde vogels van 0 tot 31.

Deze invasie zal uitgebreid worden behandeld in een artikel in een komende *Grauwe Gors*. Iedereen die z'n waarnemingen van Pestvogels nog niet heeft doorgegeven wordt dan ook gevraagd dit zo snel mogelijk te doen. Ook niet eerder gemelde waarnemingen uit voorgaande jaren zijn welkom.

Kramsvogel.

De gehele periode waren zeer grote aantallen Kramsvogels (en Koperwieken) aanwezig in de provincie. Op 30-1 werden bijvoorbeeld 5000-8000 geteld langs de binnenzijde van de waddijk tussen Lauwersoog en de Westpolder.

Grote Lijster.

Het aantal van 52 doortrekkende Grote Lijsters op 9-3 over de Eemshaven is vermeldenswaard.

Zwartkop.

Liefst 8 januari/februari-waarnemingen:

4-1 1♂ Groningen, Diaconessehuis

22-1 1♂ Lauwersoog

27-1 1♂ + 1♀ Haren, Wederikweg

28-1 1♂ Winschoten, Kastanjelaan

5-2 1♀ Usquert

12-2 1♂ Groningen, Van Deysellaan

16-2 1♀ Groningen, Van Deysellaan

20-2 1♂ Groningen, Javalaan

Tjiftjaf.

Drie januari-waarnemingen:

5-1 1 Lauwersoog

27-1 1 Groningen, Albertine Agnesplein

22 t/m 27-1 1 Groningen, Amkemaheerd

Vuurgoudhaan.

Buiten de broedgebieden werden in januari 8, in februari 2 en in maart 1 exemplaar doorgegeven.

Glanskop

Een territoriaal paartje op het Selwerderhof in Groningen valt buiten het normale verspreidingsgebied.

Buidelmees.

Op 25-2 werden 4 zeer vroege Buidelmezen waargenomen in de Dollard langs het pad naar de "Kiekkaaste".

Klapekster.

De overwinterende Klapekster bij Tripscompagnie bleef in ieder geval tot en met 16 maart nog aanwezig.

Notenkraker.

De bekende Notenkraker van Delfzijl werd nog tot 3-3 gezien.

Koperwiek. Er was deze winter 1995-96 sprake van een ware invasie.

Theo Bakker

Witsluitbarmsijzen. Groningen, 6 februari 1996.

Frater.

De gehele periode waren grote aantallen Fraters aanwezig langs de noordkust. Op 3 en 4-2 werden 1381 geteld van de Westpolder tot en met de Emmapolder en op 12-3 892 van de Julianapolder tot en met de Lauwerpolder. Dit zullen echter minima zijn.

Binnenlandwaarnemingen kwamen uit Groningen (45 op 11-1, 1 op 4-2, 50 op 5-2), Veendam (60 ZW op 26-2), Foxhol (140 op 22-2), Lageland (8 op 13-1) en Sneeden (1 op 9-2).

Witsluitbarmsijzijs.

Op 6 en 7-2 werden 2 1e winter Witsluitbarmsijzen gezien in het Noorderplantsoen in Groningen. De vogels bevonden zich in een groepje van 10-15 Grote Barmsijzen en foerageerden voornamelijk in een berk. Een dag later, op 8-2, werd een Witsluitbarmsijzijs waargenomen aan de rand van het Boeremapark in Haren. Deze vogel foerageerde voornamelijk op een larix, in gezelschap van ca. 10 Grote Barmsijzen.

Indien aanvaard zijn dit de tweede en derde waarneming voor de provincie. Ook elders in Nederland en west-Europa werden 'veel' Witsluitbarmsijzen opgemerkt.

IJsgors.

Langs de noordkust verbleven de gehele periode kleine aantallen IJsgorzen. Maxima werden geteld op 3 en 4-2 (45 tussen de Westpolder en Emmapolder) en op 8-3 (50 Linthorst-Homan

Theo Bakker.

polder en Negenboerenpolder).

Overige waarnemingen:

13-1 1ZW Carel Coenraadpolder

25-2 1♂ Westerdiepsterdallen

26-2 1 Borgercompagnie

Sneeuwgorz.

Deze soort werd alleen gemeld van de noordkust, van Lauwersoog tot de Eemshaven. Het ging hierbij om enkele 100-den exemplaren.

Dit overzicht werd samengesteld met waarnemingen van:

Theo Bakker, Harry Blijleven, Peter de Boer, Jan Hilco Bolhuis, An dre Bo ven, Piet Braam, Henk van den Brink, Bert de Bruin, Anne Diephuis, Anne van Dijk, Klaas van Dijk, Koen van Dijken, Rinus Dillerop, Jan Doevedans, Caroline Elfferich-de Jong, Pieter de Haan, Gerben ter Haar, Franske Hoekema, Emo Klunder, Ben Koks, fam. van Klinken, Ronald de Lange, Karel Leemhuis, Anneke Nieuwenhuijs, Martin Olthoff, Rene en Bert Oving, Aaldrik Pot, Bart Jan Prak, Jan Allex de Roos, Jaap Schelvis, Erik Schothorst, Henk van Schuppen, Aart van der Spoel, L.H. Vee-man, Dick Veenendaal, Vogellogboek Schierzicht Lauwersoog, Harry Vos, Guus de Vries, Sieta Weber Mellema, Wim Woudman, Hans Zwaagstra.